

Alcarràs, més que una pel·lícula

written by Xavier Garcia Pujades | 11 de març de 2022

Cap de setmana llarg a Lleida, Alpicat, el Poal i Alcarràs, retrobant velles amistats i trobant-me, de nou, amb problemes també antics, els de la petita i mitjana pagesia que, amb l'esforç familiar de sempre, resisteix els embats de les grans estructures empresarials i governamentals, a Europa, Espanya i Catalunya, les quals, amb intensitats dosificades, continuen fent la vida impossible a la gent de l'agre de la terra, entre l'encariment dels preus del cost de producció, els baixos preus percebuts (sobretot en la petita explotació de secà), les burocràcies interminables, les importacions de productes, la jubilació dels avis, la falta de relleus generacionals i, en fi, el despoblament.

I, a més, les agressions que històricament han patit, sigui a causa d'autopistes, ramals de gas, centres energètics i industrials (nuclears, tèrmiques o petroquímiques) o urbanismes descontrolats, que afecten camps en rendiment o bé boscos.

De fa temps, però ara amb insistència, a causa de l'anomenada "transició energètica" (el pas dels combustibles fòssils a les energies renovables), els nostres dirigents principals no acaben de parar els peus a tot l'entramat oligopolístic (en tots els camps de l'economia) que va sorgir, a mitjans dels anys vuitanta (governant el PSOE, i aquí CiU), a conseqüència de l'entrada mundial en l'economia globalitzada, que va permetre privatitzar, ja dic, totes les esferes de l'economia i consolidar *pelotazos*, apropiacions indegudes, generar el deute que avui coneixem i, en fi, contribuir a l'empobriment social, econòmic i ecològic que també coneixem.

A les terres de Lleida, i al conjunt de Catalunya, tornen a

conèixer una renovada ofensiva de tota aquesta trama de poder (bancari, industrial, energètic i mediàtic), disposada –ja dic, argumentant la necessitat de la “transició energètica”– a continuar trinxant el país, de dalt a baix i d'oest a est, a base d'enormes instal·lacions de línies de Molt Alta Tensió (MAT) que, sortint de l'Aragó (on s'ha establert un ampli dispositiu de plantes eòliques i solars, amb les consegüents estacions i subestacions elèctriques), travessaran tot Catalunya amb recorreguts horitzontals i verticals, afectant moltes propietats agràries i, tan greu com això, dispersant en l'aire radiacions electromagnètiques de greus conseqüències per a la salut humana i animal, com científics responsables ja han advertit.

Com a l'estiu passat a les comarques de Tarragona, a les terres de Lleida ja s'ha organitzat l'oposició, reunida en la Plataforma contra els macroprojectes energètics de Ponent (Segrià, Garrigues, Noguera, Pallars i Alta Ribagorça), que ja han presentat al·legacions, com ha fet el sindicat Unió de Pagesos, als ajuntaments pels termes dels quals passa el traçat de les línies, un total a Catalunya d'un miler de torres (de 100 metres d'altitud i àmplia base al sòl de 100 m quadrats, braços laterals de 35 metres cadascun i amb distàncies de 200 o 300 metres cada torre) que estendran 400 quilòmetres de línies elèctriques aèries.

M'ho imagino entre els camps florits de pomeres i presseguers, d'ametllers i pereres (que reben aquests dies àmplies visites de turistes que volen veure l'espectacle, i que han de saber tot el que allí es programa) i m'ho confirmen els membres de la Plataforma Defensem la Nostra Terra, d'Alcarràs, alguns dels quals productors d'aquests fruiters en considerables extensions de conreu ben treballat, que contemplo embadalit sota l'aroma que desprenen.

“Mos venen barats”, em diu Josep-Ramon, quan va saber per carta de les empreses, fa poques setmanes, sense previ avís, sense debat públic i sense informació disponible ni municipal

ni de la Generalitat, l'expropiació de terres, declarant aquests projectes d'"utilitat pública". El mateix procediment que en temps de Franco. Una llarga història d'amor a la terra pot quedar esquarterada per unes empreses –en el cas d'aquesta línia Solaria SL i Ignis, ben situades en l'IBES-35 de la borsa dels actuals mamuts de les finances, que inverteixen en tota mena de productes i que, evidentment, els importa molt poc l'energia sostenible–, unes empreses que, al costat de les grans (Naturgy, Iberdrola, Endesa) –que fa cinquanta anys van invertir llargament en nuclears, amb diners d'altres– s'apunten també al festí de les subvencions a les renovables, al "tot elèctric" pintat de verd, però amb el mateix destí final, el del gran consum urbà, industrial i automobilístic, altament concentrat a Catalunya, deixant la resta del país –fonamentat encara en una agricultura amb dificultats– en estat d'indefensió.

"Estem tractats com a delinqüents", em continua dient, i em remarca el que costa moure la gent. "Això sí, fas una manifestació per la independència, hi van tots, però protestes pels preus de la fruita, som quatre. Però no ens deixarem vèncer i estendrem la nostra lluita, perquè lo treball de tantes generacions no es pot perdre per l'especulació. Aquí també tenim especuladors, però això ve de Madrid i no crec que la Generalitat actual aprovi la massacre d'estos camps, perquè una part important de la riquesa agroalimentària de Catalunya surt de les planes de Lleida". Li recordo que dos exconsellers de Pujol –ben coneguts– han anat fent la ronda municipal tractant de "facilitar" les relacions dels ajuntaments amb les empreses (o sigui, "qüestió de butxaca", com va dir un d'ells), talment portes giratòries domèstiques.

Llavors, salta la Carme, viva com una alosa estepària, i remata: "Aquí ja no van passar el 1r d'octubre del 17, tampoc passaran ara". La pel·lícula pot estar molt bé, però Alcarràs és molt més que uns metres de cel·luloide.